

NOVA

CATALUNYA

ORGAN DE LA LLAR DEL COMBATENT CATALA A MADRID
REDACCIO I ADMINISTRACIO * SERRANO 123 TELF. 63423

EDITORIAL

En reaparèixer el periòdic dels catalans de l'Exèrcit del Centre, després de dificultats que semblaven insuperables, havia de fer-se ressò del document que caracteritza la personalitat del poble que, sublim en heroisme, sabé lluitar desdibuixant virilment el seu caràcter en la penombra de les democràcies fins a obligar que un clam unànim d'admiració de les masses laborioses s'extenguí arreu dels indrets internacionals fent comprendre l'anhel que mou els defensors de la República en el seu neguit d'alliberar la Pàtria dels invasors.

Quan l'enemic aconseguia un dels seus objectius —la qual cosa farà precipitar la seva derrota— el Govern del Front Popular, amb serenitat, declarava els fins que persegueix en la guerra que uns generals traïdors portaren a la Pàtria; i en el contingut de la seva declaració històrica glateix la frisança d'una col·lectivitat d'ideals que s'uneixen per un mateix sentit; a través dels seus paràgrafs, concrets i tallants, com la nostra guerra, s'admira la definició clara de la lluita.

Hem d'ésser els catalans els primers a saber copsar a bastament el significat d'una declaració en la qual convergeix que és suprem d'un conglomerat que defensa per damunt dels conceptes ideològics, allò que ens aferma en el terreny, per a defensar-lo de la tirania i de la invasió. S'ha sabut interpretar fidelment la situació de l'etapa actual amb la transcendència que el futur requereix i són els catalans amb la visió que ha caracteritzat sempre la nostra Pàtria, els qui sabem valoritzar tal document amb toda amplitud.

Fa dos anys, les masses proletàries —essència viva del poble— es llançaren a la lluita contra els militars traïdors que se sublevaren; l'entusiasme revolucionari esclatà a resultes d'allò que representava per al poble l'aixecament d'uns homes que traïren llur condició d'espanyols i d'humans; era l'imput que sorgia deslligant-se, pels mateixos que havien juramentat amor a la Pàtria, del vincle que la Justícia Popular havia guanyat el 16 de febrer.

A mida que el temps passa, es defineix el caire de la lluita; ja no solament els proletaris sinó àdhuc els qui trobant-se al marge dels camps de batalla, comprenen el pla dels traïdors que obren el camí a la invasió, s'incorporen també a l'Exèrcit per a defensar allò que és de tots; Pàtria i República.

I heus ací el que és magnífic; sap el poble que sense Independència no hi ha llibertat individual ni col·lectiva i és a través de la mateixa guerra que hom crea un Exèrcit; organitza l'Economia que els renegats havien assolat; estructura la màquina estatal; assenta bàsicament les llibertats socials; fomenta la creació d'una raça sana, física i culta; lliura al camperol, factor fonamental d'Espanya, la terra que treballa, i fa desaparèixer amb aquesta innovació, el feudalisme; garantitza la propietat que hagi estat adquirida per mitjà del treball; assegura l'exercici de les creences i pràctiques religioses, no permetent que s'immiscuixin en la vida de l'Estat; es reafirma en el postulat de la Pau com a política nacional una vegada l'últim invasor hagi estat derrotat; assegura el benestar dels qui sentint-se patriotes cooperin a la reconstrucció i engrandiment de l'Estat, lliure d'ingerència estrangera, amb estructuració jurídica i social de la República que serà obra de la voluntat nacional i reconeix com un dret històric les llibertats dels pobles que tenen llur personalitat pròpia, con és la nostra aimada Catalunya.

I és el fet que representa que paral·lel a la marxa de la guerra, hagi el Govern d'Unió Nacional declarat aquests principis, el motiu que les masses democràtiques del món vegin clar el que significaria per a llurs països la victòria sobre un poble que mai no ha estat esclau; i és per això mateix que el Govern, confiat amb el poble que governa, declarà arreu que la victòria serà de la República; i és l'Exèrcit, íntegrat per tot ell, que fa possible aquesta fe en el demà.

Que tots sapiguem fer-nos dignes d'aquest futur!

NOVA CATALUNYA, orgullosa de representar la senyera barrada, escriu: ESPANYA SERA DELS ESPANYOLS; CATALUNYA DELS CATALANS I TOTS DE LA REPUBLICA.

"MANCHESTER GUARDIAN diu:

«Itàlia i Alemanya volen establir-se a tota Espanya i especialment a Catalunya.»

El gran periòdic anglès afegeix, que els especialistes alemanys i italians que reforcen llurs posicions econòmiques, polítiques i militars en l'Espanya rebel, tenen el control de tot l'aparell militar, àdhuc el de les reserves.

Subratlla «Manchester Guardian» que la infanteria italiana ha revelat ésser molt inferior a l'espanyola.

Els alemanys i italians consideren Catalunya com base important d'una guerra molt dura contra França i Anglaterra. Els alemanys estimen que si tenen el control de Catalunya, reforçaran poderosament l'eix Roma-Berlin, el poder del qual es veuria, tanmateix, augmentat en el Mediterrani. Amb Catalunya com a base, els alemanys i italians estarien en condicions de posar en greu perill les comunicacions mediterrànies de França.

FABRA

RECORDANT LA HISTORIA DE CATALUNYA

Heus ací el títol de la secció que, periòdicament, es publicarà en aquesta revista per als combatents catalans. La seva missió serà la de fer reviu a tots els germans que lluiten enquadrats a l'Exèrcit de la República les gestes heroïques realitzades pels nostres ascendents, en les quals veuren l'espill d'allò que ha d'ésser la nostra actitud en la guerra actual.

Ens proposem —mitjançant la glossa de fets d'armes victoriosos dels patricis catalans que ens precediren— enaltir la moral combativa estretament lligada al sentiment patri dels nostres combatents. Si reexim en la nostra empresa, ens donarem per ben pagats.

EL TIMBALER DEL BRUC.

Són ben pocs els catalans que desconeixin la gesta del cèlebre timbaler del Bruc.

L'any 1808, quan Napoleó intentava anorrear Catalunya, una de les divisions dels seus exèrcits es dirigia des de Lleida vers els Brucs. Era el 4 de juny. De sobte, els sortí a l'encontre d'entremig del bosc, un estol de catalans que, precedits d'una descàrrega seca, es llançà a un furios atac contra l'invasor, les forces del qual, comandades pel general Schwartz, restaren desarticulades com a conseqüència de la irresistible empenta dels catalans.

Acte seguit, prèvia una crida urgent, totes les forces vives de la comarca es presentaren amants a acatar la sol·licitud que els féu el sometent.

Mentrestant, les forces de Napoleó es referen de la desfeta i iniciaren un nou atac per tal d'invadir el terreny que era defensat amb admirable braó pels nostres homes.

I fou aleshores quan entrà en escena el timbaler del Bruc. Un xicot jove, amb cara infantil, però amb una ànima gegantina, es féu amb el timbal. I al so bèl·lic del seu instrument resseguí les comarques de Sallent i Sampedor a la recerca de nous contingents d'homes disposats a plantar cara als enemics. Excel·lí plenament en la seva tasca. Ben aviat reuní els

homes més valents i decidits d'aquelles contrades, disposats a donar la vida abans de permetre la invasió estrangera. I heus ací el que esdevingué llavors. Les forces del general Schwartz, en sentir l'eco, provinent de les valls del Bruc, que retransmetia repetidament els cops del timbal, cregueren que un poderós exèrcit se'ls anava a tirar al damunt. Esporuguts i esmaperduts, empengueren una vergonyosa desbandada, mentre els braus lluitadors del Bruc els encalçaven, com un ca ho fa a una llebre. Amb aquesta feliç operació, les forces forasteres, que creien que trepitjaven terreny conquerit, foren totalment foragitades de Catalunya. L'exèrcit de Napoleó pogué convèncer-se de la decisió dels catalans, que, d'una fàcil tal li barraren el pas a la terra catalana.

La Història es repeteix. Es us fet tangible que no admet rèplica. Catalunya viu avui un dels moments més àlgids de la seva vida. Diversos països, sistemàticament enemics de la justícia i de la democràcia, punts bàsics de la llibertat personal i col·lectiva, li fan la guerra a mort. Saben prou bé que Catalunya defensa la llei i la justícia i que lluita únicament per la defensa de la República Democràtica, que és l'exponent de la voluntat del poble, lliurement expressada a les urnes electorals.

I ve la repetició de la Història. El juny del 1808 bastà un timbaler per a fer retrocedir l'enemic que havia tingut la gosadia de trepitjar i ultratjar terra catalana. Avui l'enemic és infinitament superior a aquell que vencérem el segle passat. Ens calen centenars de timbalers. Com sempre, però, Catalunya viu d'acord amb les necessitats presents. Sap adaptar-se pel seu propi impuls al règim circumstancial que li marca l'hora present. Necessitem timbalers del Bruc. Els tindrem. Millor dit; ja en tenim. A corrua feta, els minyons que encara resten a llurs cases han anat a enrolar-se a les novelles divisions de voluntaris que s'estant formant a Catalunya. Lluitaran sota la denominació de Batallons de voluntaris del Bruc i, com aquell d'antany, deixaran un solc inesborrable en els annals de la vida catalana.

P. C. A.

EXPOSICIO DE LA LLAR

COMBATENTS! La «Llar» ha organitzat una exposició de treballs realitzats per tots els combatents del Front del Centre.

Tu, català, has de participar-hi amb el màxim d'entusiasme, ja que dita exposició serà el reflex de la vida de la joventut a les trinxeres. Cal posar-hi, doncs, l'esforç on es demostri el que significa per nosaltres, tot allò que es refereix a la cultura del poble. Envieu, en breu termini tot allò que per a l'exposició tingui interès, com dibuixos, pintures, escultures, cartells, fustes tallades, cançons, sardanes, versos, i mil objectes que reflecteixin la vostra sensibilitat, i que per nosaltres serà exposat amb tota admiració.

Tots a col·laborar-hi: penyes de catalans, castellans, de totes les regions d'Espanya, tothom que tingui interès per les manifestacions culturals ha de participar-hi.

Subscripció pro NOVA CATALUNYA

NOVA CATALUNYA reprèn la seva publicació. La manca de paper que ens obligà a suspendre-la ha pogut solucionar-se momentàniament, i permet continuar la sortida de l'únic periòdic català que es publica al Centre.

Les dificultats ens obliguen a variar el format, a la disminució del tamany, però, sigui com sigui, els combatents catalans seguiran rebent el seu periòdic. Fem aquesta promesa amb la seguretat que els soldats catalans del

Front del Centre volen continuar llegint NOVA CATALUNYA, i faran, com nosaltres hem fet, els esforços precisos per tal que el periòdic dels catalans del Centre segueixi publicant-se.

La carestia de paper ha augmentat. Si els combatents catalans no ajuden la nostra obra, l'únic periòdic que apareix regularment en català en aquesta zona, deixarà de publicar-se.

Ajudeu NOVA CATALUNYA. Organitzeu subscripcions al seu profit. A les mans dels comba-

TASQUES DELS CATALANS DEL CENTRE

Orientacions per a les Penyes d'Amics de la Llar ja constituïdes

El Govern de la República, màxima representació dels anhels del poble espanyol, ha llançat darrera ment per a coneixement de totes les masses populars, 13 punts que representen la voluntat del poble per a regir-se en el futur, una vegada vençut el jou feixista.

Cal doncs que d'acord amb el Comissariat, tots els components de les Penyes organitzin controvèrsies i discussions per a compenetrar-se ben bé amb el contingut dels esmentats 13 punts, ja que cap català no pot deixar de conèixer-los ni de fer-los conèixer, tota vegada que en ells es remarquen ben puntualitzades les llibertats regionals i nacionals.

Noves orientacions per a la constitució de Penyes d'Amics de la Llar

Els combatents catalans de l'Exèrcit del Centre que encara no siguin socis de la Llar o no tinguin constituïda la Penya d'Amics de la Llar en la llur Unitat, cal que s'adrecin per escrit o personalment si els és possible, a la Secretaria d'Organització de la Llar, indicant el nombre de catalans existents en la respectiva Unitat com també donant a conèixer la data oportuna per a reunir-se i constituir la Penya en presència d'un company representant la Comissió de la Llar del Combatent Català a Madrid.

tents catalans del Front del Centre està el que el nostre òrgan segueixi apareixent. Que una minsa qüestió econòmica no faci que la veu de Catalunya deixi de sentir-se al Front del Centre!

DONATIUS REBUTS

Suma anterior.....	2.505.—
Del 420 Batalló, de la 105 Brigada.....	167.—
Del 173 Batalló, de la 44 Brigada.....	630,95
Del 176 Batalló, de la 44 Brigada.....	200.—
Dels 133, 134 i 136 Batallons, de la 34 Brigada.....	275.—

De la 26 Brigada, 104 Batalló, 3.ª Compagnia.....	210.—
De Pere Curto i Roca (138 Brigada, 549 Batalló).....	5.—
De Josep Cornadó i Abelló (152 Brigada).....	5.—
De Marcel Puig i Artigues (77 Brigada, 307 Batalló).....	5.—
De Lluís Garriga i Soler (167 Brigada, 265 Batalló).....	10.—

Suma que segueix..... 4.012,95

ESPAÑA i la SOCIETAT de NACIONS

El món somnià. I, què somnià? Una societat on l'ideal de justícia i llibertat fes permanent la pau, o l'alt tribunal de la qual liquidés les diferències entre les nacions, per mitjans pacífics, imposant la seva autoritat a les possibles extralimitacions dels boigs. Era aquell món gastat, agitat i horroritzat de la mortal dansa apocalíptica. Aquella terrible agonia de llargs mesos precipità en la somnolència i l'oblit el morbe guerrer.

Reconstruí, amb delirant afany, la caixa d'Epimeteo per a guardar els mals de la humanitat; però cometé l'error greu de fer dipositàries de les claus a determinades nacions que, per llurs solvències aparents, en semblaven les més fidels guardadores.

Avui, noves Pandoras, mancant a aquella confiança, han obert la caixa, on sols havia restat l'esperança. Però Espanya, l'Espanya noble, la del cavaller dels molins de vent, amb una encertada llançada ha desbaratat el joc. En el curs de la trista història de la Societat de Nacions, Espanya ha donat diversos trucs, forts i concisos, a la seva porta, que han fet trontollar l'edifici. Però, ara, guerrer de la llibertat, exponent viu de la justícia, ha partit per la meitat aquella caixeta, amb ferm cop de l'espasa d'ella llei.

Els fets, en l'òrbita de la política internacional, han posat enfront dues tendències; la que segueix la trajectòria recta, justa, d'aplicació exacta dels pactes: Espanya. I l'altra, l'acomodatícia, la política de l'habilitat i conveniència d'aplicar els pactes segons com i a qui: Estats dits democràtics.

Acceptada per la Societat de Nacions de Ginebra, la política dels fets consumats, dels pactes de força, la Societat ha anat de claudicació en claudicació, a mercè, precisament, de nacions que no pertanyen a l'organisme ginebrí. Un dia, fou Alemanya, al Sarre, la que rompia un tractat. Un altre, Itàlia establí un fet de violència a Abissínia, el qual era repetit per Alemanya a Àustria. Avui, les dues nacions juntes es confabulen contra l'Espanya republicana, i, demà, serà Txecoslovàquia, llevat que no ho sigui Dinamarca, les fronteres de la qual seran violades sense escrúpols. Ens trobem, doncs, davant un progressiu abandonament de les obligacions internacionals; malgrat que algunes nacions s'obstinin a creure el contrari.

Què calia que fes Espanya a la darrera reunió de Ginebra? Agafar-se fort a la bandera del Dret i de la Justícia, fent-la brandar enèrgicament, per a fer honor al romancer de la raça, bo i demostrant al món enter qui som i el que valem. Aqueixa actitud de no submissió a combinacions dels qui pretenen manar ha tingut la virtut de fer renéixer l'esperit de llibertat a altres pobles, els quals tenien llur destí subjugat als poderosos. Nova Zelanda, domini anglès, trenca els lligams amb l'imperi i s'absté de votar. Aquesta abstenció, com la de les altres potències que votaren en blanc, té tota la força de la negativa ferma i rotunda a aquella política que ha permès la invasió d'Espanya.

Una nova i potent nació ha ventat violenta bufetada a la Societat de Nacions. Edwards, el representant xilè s'ha retirat d'aquell concert. Cal copsar la transcendència d'aquest fet. Edwards, residenciat a Londres des de fa anys, on representa el Govern xilè com a Ambaixador extraordinari i Ministre Plenipotenciari, era una veritable autoritat dins l'organisme, del qual fou també president del Consell i un dels més fermes defensors. I el motiu de la seva gesta no és altre que la no reforma del pacte, d'acord amb la prometença que li havien fet. És diplomàtic i astut. La seva sagacitat, al vell estil anglès, li permet de conèixer perfectament les mentalitats de les llumeneres de la Societat. Quan, coneixent, el «tinglado» ginebrí, pren semblant decisió, és que sap perfectament que no hi ha res a fer i està plenament imposat de quina serà la fi d'aqueixa falsa unió de nacions.

O rectificar a morir. Aquesta dualitat és l'única que hi cap. L'anul·lació de la no intervenció a Espanya ha d'ésser posada en

pràctica immediatament. El reconeixement de la bel·ligerància no s'ha produït. Per què? Perquè, en bona lògica internacional, sols poden ésser bel·ligerants les nacions. I si s'ha acceptat la legalitat del Govern republicà, per què no és permès al Govern espanyol la importació de material de guerra, atès que no existeix cap llei internacional que prohibeixi contractar lliurement entre governs responsables?

No obstant, la tensió existeix. Ha es-

tat necessari que França i Anglaterra donessin la sensació d'un perfecte acord per assolir que els alemanys frenessin llurs impulsos.

Es tracta d'una nació. No és una clàusula de o tal qual tractat de pau. És una nació engendrada a Versalles.

Caldrà veure si Anglaterra, França i la Societat de Nacions tindran prou força per a mantenir l'Estat Txec o si, en una nova claudicació, assistirem a la seva liquidació.

que abans abarcava l'ex-província de Barcelona. Els seus punts més alts són: El Turó de l'Home, al Montseny (1.779 m.); Coll de Pradell (1.868 m.); Font de Baquet, al Pla d'Anyella (1.971 m.); el Pla de Rus (1.990 m.) i el Coll de Jou (2.535 m.).

En general, el sol de Barcelona no té condicions de fertilitat; però, tanmateix, ha estat tanta i tan activa i intel·ligent la labor que hi han realitzat els seus pagesos, que de la seva terra s'aprofita tot allò que és susceptible a ésser conreat, gràcies a l'incansable treball dels seus abnegats camperols.

No es pot dubtar que, quant a industrial, és la capdavantera de la Península. Les indústries més sobresortint són: teixits i filats; tintes i blanqueigs; fàbriques de llenços i tallers de construcció; fabricació de curtits, de productes químics, de vins, de porcellana, pisa, vidre i cristall, de sabó de paper i cartró, etc. Cal també esmentar les importantíssimes fundicions de ferro i els tallers moderns on es preparen les planxes de coure.

El comerç podem ben afirmar que guarda relació amb la indústria. L'exportació i la importació assoleixen unes xifres exorbitants.

Com a primers pobladors del territori barceloní, la història menciona els íbers. En les seves costes, hi instal·laren colònies els grecs, i a aquests es deu, probablement, la fundació de «Barkinon», i no al cartaginès Amílcar Barca, tal com, sense proves convincentes, s'ha afirmat.

Podríem adduir infinitat de dades per tal de fer ressaltar més la personalitat i la importància de Barcelona. La por, però, de pecar de prolixos, ens obliga a ometre voluntàriament altres detalls barcelonins de no menys importància que els que hem enumerat. Amb tot, no podem deixar d'esmentar el seu port ple de tràfic; els seus parc i jardins; els museus i monuments; els envejables contorns de la ciutat curulls d'una ubèrrima vegetació; els espectacles de totes menes; els carrers i places enjoiats per sòlides edificacions modernes; en fi, un enfilat de condicions que fan que Barcelona, ciutat cosmopolita cent per cent, sigui la principal artèria de tota la Península Ibèrica.

No podria terminar, sense un breu comentari que porto al pap. Barcelona és el que és gràcies a la vitalitat pròpia. Però cal constatar que la saba vital que la nodreix prové del seu veinatge. Si no existís un Terrassa i Sabadell amb llur indústria tèxtil; un Matarró i un Calella amb la fabricació de gèneres de punt; una plana exuberant de vegetació, i tantes i tantes d'altres riqueses productives que la circumden, no hauria assolit ni de bon tros la fama mundial de què avui gaudeix.

Es per això que un utopia greu, com la de creure que Barcelona té vida pròpia, no pot agafar peu. I menys per a alimentar una concepció del centralisme barceloní, el qual cal desvirtuar a tota costa, puix que no té dret a existir.

PENYAFORT

CATALUNYA DE CARA AL FRONT

Al germà nostre. Al combatent que repenjat al parapet, fit l'esguard en la posició enemiga, fa volar el pensament vers Catalunya i sent la recança d'ésser-ne lluny, oferim aquesta secció. Quan el Mediterrani conegué l'afront de veure arribar prop seu la gent de Franco, els catalans tinguérem la temença de perdre el contacte amb la nostra terra. Avui la por ja s'ha esvaït. Com provem diàriament que la correspondència rutlla com abans. Que les comunicacions no estan pas del tot tallades. Que hi ha un servei diari de vaixell entre Barcelona i València, el qual facilita l'anada a Catalunya de tots aquells que hi tenen feina a fer. Que els nostres avions creuen a totes hores l'estreta faixa de terra dominada que separa les dues zones, tot rient-se dels facciosos i de la seva impotència per a tallar-nos.

Pot restar encara, en algun recó de front, un català que dubti dels fets que exposem. Pensant en ell hem creat una secció: «Catalunya de cara al front», que recollirà, setmana per setmana, la vida de casa nostra. El batec de la Pàtria aixecada contra l'invasor. Per escriure-la ens servirem d'informació catalana, tot el que hi direm voldrà ésser un reflex clar d'allò que passa a set-cents quilòmetres de nosaltres, camí de França. Volem, combatents del centre, que, prop vostre, hi visqui sempre la presència de Catalunya.

El Conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, Rafael Vidiella ha fet públic un decret creant la Placa President Macià per a

atorgar a les fàbriques catalanes que s'hagin distingit més en el sentit d'una millor producció i d'un rendiment més gran. Així mateix es concedirà la medalla President Macià a l'obrer o obrera que hagi contribuït més per tal que la producció del seu taller o de la seva fàbrica estigui a l'alçada del moment actual.

Les fàbriques distingides amb la placa President Macià podran optar a subvencions per a la millora del seu material, millores generals, sanejament de les condicions enèrgiques, etcètera. Igualment els treballadors distingits amb la medalla President Macià tindran opció a subvencions, beques per a l'ampliació d'estudis, viatges, millorament de la seva pensió per a la vellesa, etcètera.

Els combatens catalans, en conèixer la promulgació d'aquest decret, tindran la satisfacció de veure com el Govern Català vetlla pel reconeixement de l'esforç diari que produeixen els bons obrers i obreres de la reraguarda. Nosaltres, des de Nova CATALUNYA trametem a Rafael Vidiella una entusiasta felicitació, tant pel premi com perquè ha sabut trobar-li un nom tan escaient com el de Francesc Macià, l'idealista forjador de la pàtria catalana.

Baixant pel Portal de l'Àngel, abans d'arribar al carrer Comtal, hi ha una sabateria: «Royalti». Us en recordeu? Segurament que molts de vosaltres hi haureu fet temps, tot mirant-vos les sabates, mentre esperàven que plegués de l'Acadèmia Cots, o d'alguna sastreria dels vol-

En aqueixa novella secció, que inaugurarem avui, hi farem desfilar totes les ciutats, viles i pobles catalans, bo i fent-hi ressaltar llurs característiques particulars que els hagin donat un prestigi en la Història.

Per situar escaientment el lector, l'informarem, per si ho desconeix, de la nova divisió territorial de Catalunya. En primer pla, cal tenir present que, per un acord del Govern català, resten anul·lades les quatre ex-províncies que, fins fa poc temps, dividien el nostre territori. Actualment, el terreny català està distribuït en nou vegueries, l'ordre de les quals és el següent: BARCELONA, GIRONA, TARRAGONA, REUS, TORTOSA, VIC, MANRESA, LLEIDA i TREMP. Cada una d'aqueixes vegueries comprèn les comarques i municipis que integren les nou divisions catalanes.

En conjunt, Catalunya compta amb 1.071 municipis, amb una xifra global de 2.918.901 habitants. Però és precís tenir en compte que aquestes dades són oficialment exactes d'acord amb l'estadística feta fins el 30 d'abril del 1936, i que, per tant, no hi figuren els 300.000 i escaig de refugiats que hi arribaren a darreries del 1936 ni els centenars de milers —que sumen prop del milió— que hi han acudit posteriorment, i els quals el nostre poble ha acollit amb la generositat i afecte que li són congènits.

BARCELONA

La ciutat comtal, cap i casal de Catalunya, té una població d'1.062.157 habitants, segons el cens fet fins el 30 d'abril del 1936; forma part de la primera vegueria i està inclosa dins la comarca del Barcelonès. La seva superfície és de 7.731 quilòmetres, prenent per guia el sol

tants, la mosseta rossa que us feia ballar el cap quan éreu a Barcelona.

Doncs bé; a la «Royalti» hi ha caigut una bomba, no feixista sinó perfectament lleial, en forma de sentència dictada pel Tribunal Especial de Guàrdia i que condemna el Comitè d'Empresa de l'esmentada casa de calçats a mig milió de pessetes de multa i a sis mesos d'arrest a cada un dels seus components. El delictes ha estat el de sempre: Vendre a preus abusius.

Estem segurs que en tot el temps que portem de guerra, cap dels elements sancionats no ha estat capaç d'agafar un fusell i marxar al front.

Sota noms simbòlics s'apleguen els voluntaris que dona Catalunya. En surten molts. Hi ha molta gent disposada a prendre l'arma i a jugar-se la vida per la llibertat. «Batalions del Bruc», que reviuran gestes d'ahir i trauran de la pols del passat i de la sang del present la fortitud necessària per a forjar amb glòria la història del demà. Divisions de joves i d'homes

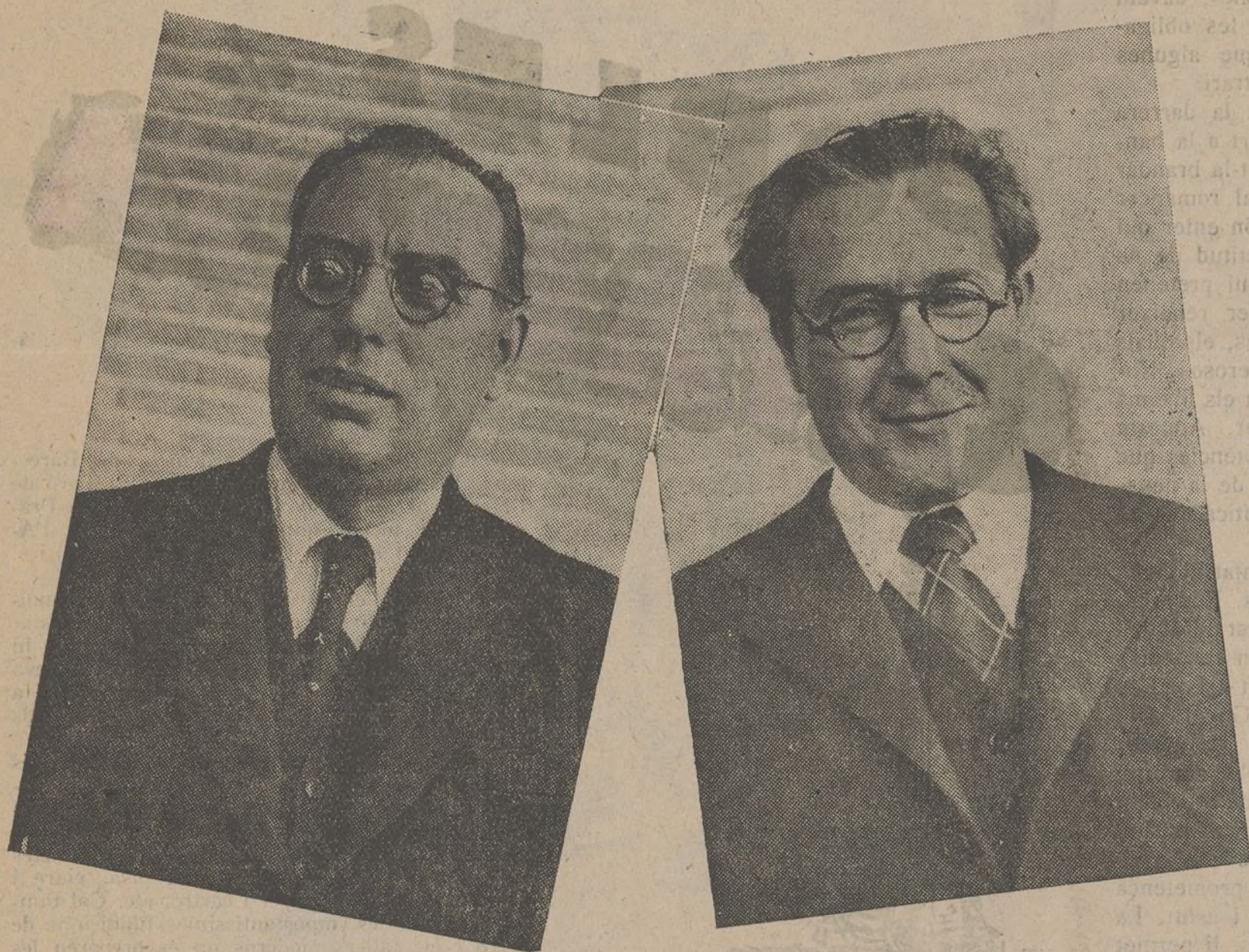
que no fan el sord a la crida de la Pàtria i coneixen la mesura exacta de les seves obligacions. Ells són els voluntaris de la victòria. Per la seva condició de catalans han escoltat la veu del President, i han sabut ésser herois i ésser gegants.

Abans de marxar al front desfilen, els nostres voluntaris, pels carrers de Barcelona. Ordenadament, sense crits ni cançons, que ara no és temps de cantar, però amb una serena alegria que es marca en cada un dels rostres colrats pel sol dels camps o ennegrits pel fum de les fàbriques. Mirada tranquil·la als ulls i fermesa potent al puny que esclafarà l'enemic i tornarà la pau al poble.

Han deixat l'eina pel fusell. Com els seus germans ho feren fa dos anys. Tots, vells i nous, treballen ara per la pau. Són combatents de l'Exèrcit de la República. Sabran, si cal, morir de cara a l'invasor deixant sortir d'entre les dents apretades un «Visca Catalunya!», que sigui la més ferma acusació contra el feixisme.

JOAN D'ESPÍ

DOS CONSELLERS GENERALITAT LLAR

Dos consellers de la Generalitat de Catalunya han visitat la Llar: Comorera, conseller d'Economia; Vidiella, conseller de Treball. Departament per departament han recorregut la magnífica institució dels catalans del Centre; les seves tasques han estat per ells examinades amb tot detall. Els damanem la seva opinió sobre la Llar. El conseller d'Economia, Comorera, pren la paraula.

—Vaig contribuir a la seva organització i n'estic orgullós en veure l'ajuda que presta als catalans que en aquesta terra defensen la independència de la República i les llibertats de Catalunya. La Llar és una organització admirable que mereix l'ajut actiu de tots els anti-feixistes.

—La vaig trobar ja magnífica el dia de la inauguració —ens deia Vidiella—, i ara encara més, no sols pel local i les seves activitats, sinó perquè també he comprovat la fusió de les dues Llars existents fins ara, i aquesta unitat dels catalans amb els germans de la resta de pobles hispànics que lluiten per la llibertat de la nostra terra.

—Com veieu el front del Centre i el paper que hi juguen els combatents catalans que defensen Madrid?

Aquí, Joan Comorera pren la paraula:

—El front del Centre ha estat la forja de l'Exèrcit de la República i en aquesta lluita a mort contra els mercenaris del feixisme internacional i els generals traidors a la seva Pàtria, els catalans han tingut l'honor d'actuar en els seus primers rengles. Primerament, amb heroisme exemplar en les victorioses jornades de novembre del 1936, i ara, amb l'enorme quantitat de catalans enquadrats en l'Exèrcit Popular de la República que escampats per tots els fronts donen proves constants dels coratge i pregon anti-feixisme i de la més ferma voluntat de continuar la lluita fins a l'aixafament definitiu de Franco i dels invasors.

—Com veieu la solidaritat de Catalunya amb la resta de la República en els actuals moments?

—Catalunya —ens diuen— ha estat separada territorialment de la resta de la República, però mai com ara Catalunya no s'havia sentit tan unida a Espanya i tan resolta a continuar en l'esforç per a assolir la victòria definitiva.

Aquesta fermesa i coratge en la lluita és deguda a la convicció de tots els catalans que Catalunya no pot ésser lliure si a Espanya venç el feixisme i que Espanya no pot ésser lliure sense l'ajut de Catalunya.

—Quina impressió teniu de l'acte del primer de maig?

Aquí parla Comorera:

—En tot moment s'ha de manifestar la unitat íntima de tots els catalans perquè d'aquesta unitat en sortirà la victòria, i molt més en dates com la del primer de maig que són per a Catalunya, poble de treballadors que deu la seva riquesa i personalitat al treball

dels seus fills, les més adients per tal que aquesta unitat es manifesti amb la màxima vibració.

—Quines són ara les vostres intencions?

—En primer lloc visitar els diferents sectors del Front del Centre per tal de parlar amb els catalans que es troben en les seves diverses Unitats i poder copsar així millor els seus desigs i les seves necessitats. Podem assegurar que com a membres del Govern de la Generalitat de Catalunya ens farem càrrec del que el combatent català del Centre necessita i que treballarem prop del nostre Govern per tal que els soldats catalans que lluiten en les zones no catalanes no es trobin en cap moment deslligats de Catalunya.

—I per quan torneu a Barcelona?

—Des de les nostres Conselleries i dintre del Govern de la Generalitat seguirem amb el nostre treball intens, sempre de cara a la guerra, prement en tot moment les mesures necessàries per tal que el poble català respongui com cal a la missió d'aixafar Franco i expulsar els invasors de la nostra Pàtria.

Comorera i Vidiella deixen la Llar, no sense fer-nos abans la promesa de tornar ben aviat entre nosaltres i d'ajudar en tot el possible des de Catalunya la Llar i els catalans del Centre.

Jove, el desè punt recull les teves aspiracions i desigs.

UNITAT DE LES DUES LLARS

LA fusió de les dues llars que funcionaven a Madrid s'és feta! El desig de tots els catalans complert. No és per casualitat que les energies de les dues llars es fonen en un sol esforç. És a través de contínues demostracions d'aital necessitat, i és després del magnífic acte del Primer de Maig al teatre de la Zarzuela, que va ésser la plasmació més concreta que del treball conjunt en sortia enfortit l'esperit de tots els catalans del front del Centre i no solament del Centre, sinó de tota la República i de Catalunya on el ressò del nostre acte fou acollit amb tot entusiasme, que veiérem en aquest acte —preludi de la fusió— els continuadors

de l'esperit de Catalunya dintre l'Exèrcit de la República.

Tota vacil·lació, doncs, hauria estat perjudicial per als interessos sagrats de tots els catalans. Comprenent-ho així, s'arribà a la fusió de les dues llars i en formaren una, la Llar del carrer de Serrano, on els esforços de tots els companys seran enfocats de cara a millorar el seu treball amb més entusiasme que mai perquè tot català vegi en la Llar el veritable bosc de Catalunya al cor de la República.

La LLAR ha emprès i assenyala un camí: El camí de la Unitat. Tots els combatents catalans del Centre han de seguir aquest camí i adonar-se del que significa tenir un Exèrcit unit i disciplinat. Unitat absoluta en el sí de nostre Exèrcit. El nostre enemic és comú a tots els joves, a tots els catalans i a tots els espanyols. Ajuntem doncs els nostres esforços i forjem un bloc de ferro contra el qual res no podrà l'exèrcit estranger que envaeix la nostra terra.

Català: estudia la declaració del Govern i explica als castellans el cinquè punt